Opin taitoja

Lisämateriaali

OPIKE

Valma Karjalainen • Sakari Kilkki

TIEDUSTELUT
Opike
Linnoitustie 2 B, 02600 Espoo
www.opike.fi
www.kehitysvammaliitto.fi
Käsikirjoitus: Valma Karjalainen, Sakari Kilkki
Selkokielen tarkistus: Jenni Saarilahti
Kannen kuva: Miikka Paajanen
Piirroskuvitus: Miikka Paajanen
Muut kuvat: Pixabay, Shutterstock
Taitto: Birgit Tulla
© Kehitysvammaliitto ry, 2022
ISBN 978-951-580-776-2

Kopiointiehdot:
Tämän materiaalin digitaalinen jakaminen (esimerkiksi tiedostona sähköpostilla tai oppilaitoksen omassa verkkoympäristössä) on kielletty. Oppilaan sivuja voi tulostaa ja kopioida manuaalisesti.

Opin taitoja
Lisämateriaali

Opettajalle

Tämä lisämateriaali on osa Opin taitoja -kirjan harjoitusten kokonaisuutta. Ilmaiseksi ladattavat ja tulostettavat tehtävät soveltuvat niille erityistä tukea tarvitseville oppilaille, joiden kirjoittaminen sekä lukeminen on melko sujuvaa ja joilla opiskeluun voi kuulua myös läksyjä ja kokeita. Tehtävät tarjoavat mahdollisuuden itsenäisempään omien opiskelun ja ajattelun taitojen harjoitteluun.

Lisäharjoituksia lukuun 2 (Suunnittelen ajankäyttöäni)

1. Opiskeluvisa **6**

Tehtävän avulla voidaan keskustella esimerkiksi siitä, miksi kalentereita ja suunnittelua tarvitaan tai miksi asioita kannattaa laittaa tärkeysjärjestykseen. Keskustelkaa vastauksista yhdessä oppilaiden kanssa.
Oppilaan tavoite: Teen asiat oikeassa järjestyksessä.

2. Läksykalenteri **7**

Tehtävässä on kopioitava läksykalenterin sivu. Eri aineiden läksyt kootaan samalle läksysivulle. Sivun voi liimata läksyvihkoon tai säilyttää kansiossa. Jos sivuja tulee useampia, niistä voi koota oman vihkon.

Erityistä tukea tarvitsevaa oppilasta voi auttaa se, että kaikki läksyt on koottu selkeästi yhteen paikkaan, eikä niitä tarvitse etsiä eri kirjoista ja muistella kotona. Koonnin avulla myös vanhempien on helpompi kotona seurata, että kaikki läksyt tulevat tehdyksi. Sivun voi vaihtoehtoisesti myös kopioida valokuvaksi ja hyödyntää sitä tablettilaitteella, mikäli se toimii oppilaan ”reissuvihkona”. Sivua voi työstää esimerkiksi Book Creator -sovelluksella (AppStore).
Oppilaan tavoite: Merkitsen muistiin tärkeät asiat.

3. Ovatko läksyt kunnossa? **8**

Tehtävän muistilista läksyistä voidaan käydä ensin yhteisesti luokassa läpi, jonka jälkeen oppilas voi viedä sen kotiin huoltajien kanssa tutustuttavaksi. Opettajien käytännöt läksyjen antamisesta esimerkiksi kehitysvammaisille oppilaille voivat olla kovin erilaisia. Siksi muistilista on suuntaa antava, ja sen käytöstä on tärkeää olla yhteinen käsitys koulun ja kodin välillä.
Oppilaan tavoite: Merkitsen muistiin tärkeät asiat.

4. Valmistaudun kokeeseen **9**

Mikäli oppilas on edennyt osaamisessaan siihen vaiheeseen, että opittuja taitoja kerrataan kokeiden avulla, hän voi käyttää kokeeseen valmistautumisen apuna tämän tehtävän pohjaa. On hyödyllinen taito osata palastella kokeeseen valmistautumista, jos kerrattavaa on enemmän ja kokeeseen vielä aikaa. Pienempiin paloihin jaoteltuna koealue ei tunnu ylivoimaiselta urakalta. Samalla oppilas harjaantuu myös jäsentämään ajankäyttöään.
Oppilaan tavoite: Teen asiat oikeassa järjestyksessä.

5. Suunnitelmasta totta **10**

Tehtävässä oppilas voi harjoitella yksin tai kaverinsa kanssa oman suunnitelman tai asian toteuttamista tietyssä ajassa. Tehtävä harjaannuttaa myös asioiden priorisointia.
Oppilaan tavoite: Teen asiat oikeassa järjestyksessä.

Lisäharjoituksia lukuun 3 (Mainio minä!)

6. Huomaatko oman lahjakkuutesi? **12**

Jokaisella lapsella on taipumusta tai lahjoja johonkin asiaan. Ne on hyvä tunnistaa ja tiedostaa. Silloin oppilas voi hyödyntää niitä paremmin oppimistilanteissa. Alla on lueteltu kahdeksan erilaista lahjakkuuden ja älykkyyden lajia. (Toivakka & Maasola 2011.)

1. Kielellinen lahjakkuus
2. Matemaattis-looginen lahjakkuus
3. Musikaalinen lahjakkuus
4. Spatiaalinen eli avaruudellinen lahjakkuus
5. Liikunnallinen lahjakkuus

6. Intrapersoonallinen lahjakkuus (itsetuntemus)
7. Interpersoonallinen lahjakkuus (sosiaalisuus)
8. Naturalistinen lahjakkuus (kyky tunnistaa eläin- ja kasvilajeja)

Tehtävässä oppilas pohtii omia taipumuksiaan ja lahjakkuuden muotojen ilmenemistä omassa arjessaan. Lahjakkuuden lajit on nimetty yksinkertaistetuilla nimillä ja pilkottu konkreettisiksi esimerkeiksi. Oppilas rastittaa omia vahvuuksiaan mielestään kuvaavat lauseet. Ne osa-alueet, joihin tulee eniten rasteja, ovat hänen vahvimpia osa-alueitaan.

Jotkut lahjakkuuden osa-alueet voivat olla oppilaalle vieraampia. Niitäkin osa-alueita ja taitoja oppilas voi ja harjoitella lisää. Ne voivat olla hänen kehittämiskohteitaan. Tehtävä voidaan tehdä yhdessä ohjatusti, jolloin opettaja voi tarvittaessa selittää väittämiä. Tehtävän tekemisen jälkeen on tärkeää pohtia vastauksia yhdessä.
Oppilaan tavoite: Tunnistan oman lahjakkuuteni.

7. Asetan tavoitteita **15**

Tehtävässä voidaan aluksi keskustella yhdessä siitä, mitä tavoitteet ovat, miten niitä asetetaan ja miten niihin pyritään. Tavoitteiden asettelu voi usein olla liian abstrakti asia erityistä tukea tarvitsevalle oppilaalle. Mutta jo se tieto, että tavoitteita voi olla monenlaisia, voi avata asiaa. Tavoite voi olla konkreettinen, valmis tuotos. Se voi olla harjoiteltava taito. Se voi olla pieni asia ja lyhyellä tähtäimellä saavutettavissa tai suurempi haave, joka vaatii pidemmän ajan ja suuremman panostuksen toteutuakseen.

Tehtävän sivulla 2 on tavoitteiden asettelun harjoitteluun liittyviä kysymyslaatikoita. Oppilaan tehtävä on pohtia valitsemaansa omaa tavoitetta (vapaa-aika tai koulu), missä järjestyksessä hän tekisi asioita tavoitteeseen pääsemiseksi. Opettaja voi auttaa sopivan tavoitteen asettamisessa.

Valmis suunnitelma esitellään parille tai dokumenttikameran avulla koko ryhmälle. Oppilas voi myös ottaa ratkaisustaan valokuvan ja lähettää sen opettajalle, joka voi näyttää sen yhteisesti luokassa. Yhteinen keskustelu jokaisen oppilaan tavoitteista ja niihin pääsemisestä konkretisoi harjoitusta.
Tehtävän sivulla 3 oppilas voi arvioida itsenäisesti tai aikuisen kanssa, miten oppilas pääsi tavoitteeseensa ja mitä hän samalla oppi tavoitteiden asettamisen harjoittelusta.
Oppilaan tavoite: Harjoittelen tavoitteiden asettamista koulussa ja vapaa-ajalla.

Lisäharjoitus lukuun 5 (Miten opit mieluiten?)

8. Aistit ja opiskelu **18**

Oppilas pohtii väitelauseiden avulla, mikä merkitys aisteilla voi olla oppimisessa, ja mikä on itselle tutuin oppimisen tapa.
Oppilaan tavoite: Pohdin eri tapoja oppia.

Lisäharjoitus lukuun 6 (Näin etenen oikein)

9. Miten etenet tehtävässä? **19**

Tehtävässä annetaan malli esitelmässä tai projektissa etenemiseen. Kaavio on hyvä käydä yhdessä läpi ja täydentää sitä muistin tueksi esimerkiksi sopivin kuvin tai värittämällä. Lisätehtävänä on leikata kaavioon liittyvät kuvasymbolit (ks. 21) ja kiinnittää ne ensin vaikka sinitarralla projektin oikean vaiheen kohdalle. Kun oppilas on tarkistuttanut valintansa opettajalla, hän voi liimata kuvat kiinni.
Oppilaan tavoite: Harjoittelen suunnitelman tekemistä projektia tai tehtävää varten.

Lisäharjoituksia lukuun 7 (Voin hyvin ja pärjään)

10. Hyvät ruokailutavat, 2 harjoitusta **22**

Kouluruoka voi olla jollekin lapselle päivän ainoa lämmin ateria tai kouluruokailu ainoa paikka, missä voi harjoitella pöytätapoja tai ruokailuvälineiden käyttöä. Ruokahetki on myös opettajalle hyvä tilaisuus kohdata oppilaita eri tavalla kuin opetustilanteessa.

Oppilas voi pohtia tehtävän ensimmäisessä harjoituksessa, mitä hyvät ruokailutavat ovat. Tehtävän toisessa osassa oppilaat voivat dramatisoida ruokahetken tilanteita sekä keksiä lisää ohjeita hyviksi ruokailutavoiksi.
Oppilaan tavoite: Syön monipuolisesti ja hyvien ruokatapojen mukaan.

11. Lisää liikettä päivään **24**

Tehtävässä oppilasta kannustetaan liikkumaan lisää. Uuden lajin aloittaminen tai taidon kokeilu suhteutetaan oppilaan motorisiin edellytyksiin. Kokeilemisessa voi soveltaa jotain pientäkin liikunnallista suoritusta, mikä tuottaa oppilaalle onnistumisen iloa.
Oppilaan tavoite: Liikun riittävästi.

Lisäharjoituksia lukuun 9 (Muistamisen keinoja)

12. Käsitekartta **25**

Tehtävässä harjoitellaan jäsentämistä ja tutustutaan mieleen painamista helpottavan käsitekartan käyttöön. Käsitekarttojen harjoittelussa voi hyödyntää myös esimerkiksi Popplet-sovellusta (AppStore).
Oppilaan tavoite: Harjoittelen käsitekartan tekemistä.

13. Hyvä lukutekniikka **27**

Tehtävässä tutustutaan yhteen lukutekniikkaan. Nelivaiheinen malli voi auttaa oppilasta suurempien tekstisisältöjen omaksumisessa ja mieleen painamisessa.
Oppilaan tavoite: Opettelen uusia tapoja lukea.

Lisäharjoitus lukuun 10 (Miten olet onnistunut?)

14. Onnistumisia **28**

Tehtävässä kirjataan isoja ja pieniä onnistumisia. Onnistumisten sanoittaminen vahvistaa itsetuntoa ja tekee näkyväksi oppilaan osaamista. Onnistumisia voivat kirjoittaa niin opettaja, kotiväki, koulukaverit kuin oppilas itsekin.
Oppilaan tavoite: Arvioin työskentelyäni ja tavoitteiden saavuttamista.
Oppilaan tavoite: Iloitsen onnistumisista.

Lähde:
Toivakka, S. & Maasola, M. 2011. Itsetunto kohdalleen! Harjoituksia itsetuntemuksen ja vuorovaikutustaitojen oppimiseen.
Jyväskylä: PS-kustannus

1. Opiskeluvisa

Nimi:

TAVOITE:
Teen asiat oikeassa järjestyksessä.

Miten suunnittelet omaa koulunkäyntiäsi?

a) Pohdi väitteiden avulla.
Ympyröi yksi tai useampi vaihtoehto,
joka on mielestäsi oikea.

1. Etenen tehtävissäni hyvin, kun
   - suunnittelen ensin, mitä teen.
   - teen montaa eri tehtävää yhtä aikaa.
   - teen yhden asian kerrallaan.

2. Kun suunnittelen työskentelyäni etukäteen,
   - saan tehtävät helpommin ajoissa valmiiksi.
   - vältän kiirettä.
   - otan itse vastuuta koulutyöstäni.

3. Tehtäväni on tehdä jokin projekti.
   Selvitän ennen projektin aloittamista,
   - mitä muut aikovat tehdä.
   - että olen ymmärtänyt, mitä minun pitää tehdä.
   - milloin projektin pitää olla valmis.

4. Joskus täytyy laittaa asioita tärkeysjärjestykseen.
   Mikä näistä on tärkein?
   - Katselen televisiota.
   - Teen kotitehtävät.
   - Pelaan.

5. Tehtävien tekeminen välillä väsyttää.
   Miten saan silloin tehtävän parhaiten valmiiksi?
   - Pidän pieniä taukoja.
   - En keskeytä, vaikka minua väsyttää.
   - Teen tehtävän loppuun joskus myöhemmin.

b) Keskustelkaa vastauksista yhdessä.

○○ Kopiointi sallittu

2. Läksykalenteri

Nimi:

TAVOITE:
Merkitsen muistiin tärkeät asiat.

Merkitse läksyt aina tutulla tavalla.
Pyydä kuittaus aikuiselta kotona,
kun olet tehnyt läksyt.

Kiinnitä läksykalenteri kansiosi ensimmäiseksi sivuksi
tai liimaa se läksyvihkoon.
Silloin läksykalenteri säilyy paremmin tallessa.

päivämäärä	aine	sivu	tehtävä	kuittaus

○○ Kopiointi sallittu

3. Ovatko läksyt kunnossa?

Nimi:

TAVOITE:
Merkitsen muistiin tärkeät asiat.

Läksyt ovat tärkeä osa koululaisen työtä.
Kuuntele tarkasti, jos opettaja antaa läksyn.
Jos et ole varma,
kysy aina, mitä sait läksyksi.

Alla on eri tapoja merkitä ja muistaa läksyt kotona.

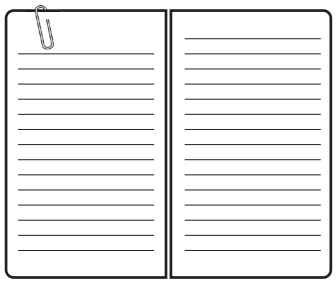

Keskustele niistä kotona yhdessä aikuisten kanssa.
a) Mitä tapoja sinä käytät? Merkitse rastilla (x).
b) Mitä voisit kokeilla? Alleviivaa.

1. Merkitsen läksyt heti,
   kun opettaja antaa ne tunnilla. ☐

2. Laitan tehtävän viereen päivämäärän.
   Näin aikuiset kotona tietävät,
   milloin sain tehtävän. ☐

3. Tarralappu tai paperiliitin sivun reunassa
   auttaa minua löytämään
   tehtävän kirjasta helpommin. ☐

4. Laitan vihkon kirjan väliin tehtävän kohdalle. ☐

5. Käytän läksyvihkoa,
   jos minun on vaikea muistaa kaikkia läksyjä. ☐

6. Laitan läksykirjat reppuun. ☐

7. Kun olen tehnyt läksyt kotona,
   laitan kirjat heti takaisin reppuun. ☐

○○ Kopiointi sallittu

4. Valmistaudun kokeeseen

Nimi:

TAVOITE:
Teen asiat oikeassa järjestyksessä.

Käytä apunasi alla olevaa taulukkoa,
jos sinun täytyy valmistautua kokeeseen.
Muista varata aikaa myös kertaamiseen.

a) Kirjoita ensin viivoille seuraavat asiat.

Kokeen oppiaine: _____

Kokeen aihe: _____

Koealueen sivut: _____

Koepäivä: _____

Kuinka monta päivää
minulla on aikaa harjoitella kokeeseen?_____

b) Suunnittele etukäteen,
minä päivänä luet ja kuinka monta sivua.

lukupäivä	sivut	muistiinpanoja sivuista

○○ Kopiointi sallittu

5. Suunnitelmasta totta

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen suunnitelman tekemistä.

Voit tehdä tämän harjoituksen kaverisi kanssa.

a) Valitse ensin tavoite tai asia, jonka aiot toteuttaa lähiaikoina. Tavoite tai asia voi olla yhteinen tai sinun omasi.

Tavoite voi olla esimerkiksi

- rahan säästäminen uuteen konsolipeliin
- uuden tempun oppiminen pallolla, skeitillä tai hyppynarulla
- paremman arvosanan saaminen lempiaineessa
- uuden leivonnaisen leipominen
- ehdotus koulun pihan parantamiseksi
- jokin muu asia

Tavoite tai asia: _____

b) Päättäkää, kuinka kauan toteuttamiseen voi mennä aikaa. _____

c) Päättäkää, mitä pitää tehdä ensimmäisenä.

_____

_____

c) Mitkä asiat voitte tehdä vasta myöhemmin?

_____

d) Mihin asiaan tarvitsette ehkä muiden apua?

_____

e) Arvioikaa, kun sovittu aika on kulunut.

- Mikä onnistui?
- Mitä tekisitte toisin seuraavalla kerralla?

Tee myös harjoituksen sivu 2!

Kopiointi sallittu

★★

Tavoite tai asia:

Käytettävä aika:

Mitä tehtävä ensin:

Mitä voi tehdä myöhemmin:

Tarvitaanko apua johonkin:

Mikä onnistui:

Mitä opittiin:

Mitä voi tehdä toisin seuraavalla kerralla:

Kopiointi sallittu

© 2022 Opike • www.opike.fi

6. Huomaatko oman lahjakkuutesi?

Nimi:

TAVOITE:
Tunnistan oman lahjakkuuteni.

Jotkut asiat ovat sinulle helppoja.
Opit ne nopeasti ja teet niitä mielelläsi,
koska olet ehkä lahjakas näissä asioissa.
Nämä voivat olla samalla myös vahvuuksiasi.

Lahjakkuutta on monenlaista.
Alla on elämän eri alueita,
joissa voi olla lahjakas.

a) Merkitse rastilla (x) lauseet, jotka sopivat sinuun.

1. Puhuminen ja kirjoittaminen

- Osaan kertoa itsestäni muille. ☐
- Minun on helppo kirjoittaa tarinoita. ☐
- Muistan helposti pitkiäkin tarinoita. ☐
- Tykkään lukea. ☐
- Haluan esiintyä esimerkiksi näytelmissä. ☐

2. Laskeminen ja asioiden järjesteleminen

- Laskeminen on minulle helppoa. ☐
- Osaan päätellä eri tilanteissa, mitä seuraavaksi tapahtuu. ☐
- Tykkään tehdä asioita tietyssä järjestyksessä. ☐
- Tykkään ratkoa ongelmia ja pulmia. ☐

3. Laulaminen, soittaminen ja musiikista nauttiminen

- Pidän musiikin kuuntelusta. ☐
- Tunnistan eri soittimien ääniä. ☐
- Harrastan musiikkia soittamalla. ☐
- Opin laulun sävelen tai rytmin helposti. ☐
- Musiikki herättää minussa monenlaisia tunteita. ☐

Tee myös harjoituksen sivut 2 ja 3!

Kopiointi sallittu

6. Huomaatko oman lahjakkuutesi?

Nimi:

TAVOITE:
Tunnistan oman lahjakkuuteni.

4. Hahmottaminen ja kiinnostus erilaisiin kuviin

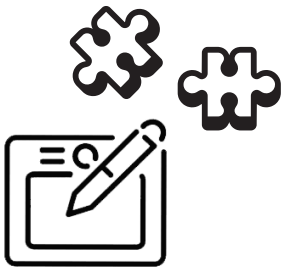

- Tiedän aina, mihin suuntaan pitää mennä. En eksy helposti. ☐
- Minun on helppo hahmottaa karttoja ja kuvioita. ☐
- Kokoan mielelläni palapelejä tai Legoja. ☐
- Tykkään piirtää tai ottaa valokuvia. ☐

5. Liikkuminen ja kehon käyttäminen

- Nautin liikkumisesta ja urheilusta. ☐
- Olen ketterä ja notkea. ☐
- Minulla on hyvä tasapaino. ☐
- Tykkään siitä, jos tunnilla voi liikkua ja tehdä käsillä, eikä vain istuta paikallaan. ☐

6. Itsensä tunteminen ja hyväksyminen

- Hyväksyn itseni sellaisena kuin olen. ☐
- Ymmärrän omia tunteitani ja ajatuksiani. ☐
- Tiedän, missä olen hyvä ja mitä pitää vielä harjoitella. ☐
- Luotan itseeni. ☐

7. Keskusteleminen ja toimiminen muiden kanssa

- Olen hyvä kuuntelija ja keskustelija. ☐
- Tulen hyvin kaikkien kanssa toimeen. ☐
- Osaan kuvitella, miltä toisesta tuntuu. ☐
- Olen kiva kaveri. ☐

○○ Kopiointi sallittu

6. Huomaatko oman lahjakkuutesi?

Nimi:

TAVOITE:
Tunnistan oman lahjakkuuteni.

8. Luonnosta nauttiminen

- Tykkään liikkua luonnossa. ☐
- Tarkkailen ja haluan ymmärtää luonnon tapahtumia. ☐
- Olen kiinnostunut eläimistä ja kasveista. ☐
- Tunnistan ja muistan helposti kasveja ja eläimiä. ☐

b) Merkitse kuvien alle rastiesi määrä.

1.

☐

2.

☐

3.

☐

4.

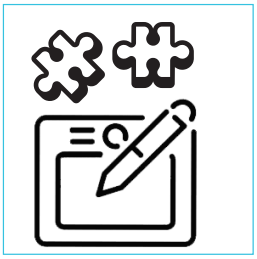

☐

5.

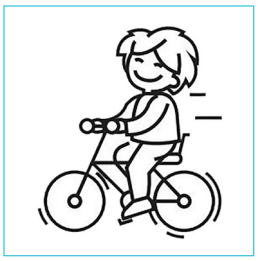

☐

6.

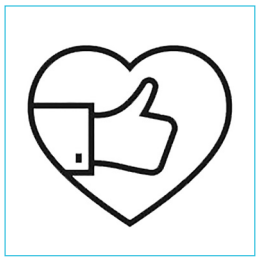

☐

7.

☐

8.

☐

Sinulla on lahjakkuutta ja vahvuuksia niissä asioissa,
joihin sait monta rastia.
Ne sujuvat sinulta hyvin.

Sinun kannattaa kehittää asioita,
joihin tuli vähän rasteja.
Voit oppia niitä taitoja harjoittelemalla.

○○ Kopiointi sallittu

© 2022 Opike • www.opike.fi

7. Asetan tavoitteita

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen tavoitteiden asettamista koulussa ja vapaa-ajalla.

Elämässä on hyvä olla isoja
ja pieniä tavoitteita.
Iso tavoite voi olla vaikka
leipurin ammatti aikuisena.

Voit asettaa tavoitteeksi myös
uuden taidon oppimisen,
vaikka vieraan kielen puhumisen
tai rumpujen soiton.

Jonkin asian tai tuotoksen saaminen valmiiksi
voi olla pieni tavoite.

a) Valitse itsellesi yksi tavoite.
Se voi olla esimerkiksi sämpylöiden teon opettelu.
Tavoite voi myös liittyä oppimiseen ja koulunkäyntiin.

b) Leikkaa kaikki laatikot irti tehtävän toiselta sivulta.
Kirjoita tavoitteesi ja muita asioita laatikoihin.

c) Aseta laatikot sellaiseen järjestykseen,
mikä auttaa pääsyäsi tavoitteeseen.

d) Kerro ryhmälle suunnitelmasi.
- Mikä on tavoitteesi?
- Perustele, miksi asetit laatikot tähän järjestykseen.
- Voit näyttää suunnitelmasi muille
esimerkiksi dokumenttikameran avulla.
Voit myös ottaa valokuvan laatikoista
ja jakaa sen nähtäväksi.

e) Työskentele tavoitteen saavuttamiseksi.
Kun olet mielestäsi valmis,
tee tämän tehtävän viimeinen sivu.

Tee myös harjoituksen sivut 2 ja 3!

Kopiointi sallittu

7. Asetan tavoitteita

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen tavoitteiden asettamista koulussa ja vapaa-ajalla.

leikkaa laatikot irti

Tavoitteeni

Mitä materiaaleja tai välineitä tarvitsen?

Mitä jo osaan?

Miten toteutan tavoitteeni?
Esimerkiksi
- yksin
- muiden avulla
- säännöllisellä harjoittelulla
- ilman ponnisteluja

Mistä aloitan?

Missä ajassa saavutan tavoitteeni?

Mitä teen seuraavaksi?

Mitä hyötyä tai iloa minulle on tavoitteeni saavuttamisesta?

Kopiointi sallittu

© 2022 Opike • www.opike.fi

7. Asetan tavoitteita

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen tavoitteiden asettamista koulussa ja vapaa-ajalla.

Mieti tavoitettasi, jonka alussa asetit.
Voit pohtia itse
tai yhdessä aikuisen kanssa.

a) Pääsitkö tavoitteeseesi? Kyllä ☐ En ☐

b) Mikä on muuttunut?
Esimerkiksi paraniko jokin taitosi?

_____

Osaatko suunnitella paremmin toimintaasi? _____

_____

_____

c) Mitä muuta uutta opit?

_____

_____

d) Miltä nyt tuntuu?

© 2022 Opike • www.opike.fi

8. Aistit ja opiskelu

Nimi:

TAVOITE:
Pohdin eri tapoja oppia.

Miten aisteja voi mielestäsi käyttää opiskelussa?

a) Merkitse rastilla (x) mielestäsi oikea vaihtoehto.
Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

1. Ohjeiden kuunteleminen tunnilla
   - hidastaa oppimista ☐
   - nopeuttaa oppimista ☐
   - auttaa ymmärtämään, mitä pitää tehdä. ☐

2. Henkilö, joka oppii hyvin näköaistin avulla,
   - muistaa tarkasti, mitä jokin kuva esittää ☐
   - pitää yleensä videoiden katselusta ☐
   - kiinnittää huomiota väreihin ja muotoihin. ☐

3. Jos oppii parhaiten tekemällä,
   - kannattaa kirjoittaa ja piirtää asioita ☐
   - kannattaa ottaa avuksi eri välineitä tai esineitä ☐
   - kannattaa olla liikkeessä samalla, kun opiskelee. ☐

b) Ympyröi vastaustesi perusteella sana,
joka kuvaa sinua parhaiten.

Opin mielestäni parhaiten

kuuntelemalla. **katsomalla.** **tekemällä.**

c) Vertailkaa vastauksianne luokassa.
Mikä on yleisin tapa oppia ryhmässänne?

○○ Kopiointi sallittu

© 2022 Opike • www.opike.fi

9. Miten etenet tehtävässä?

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen suunnitelman tekemistä projektia tai tehtävää varten.

Joskus voit saada tehtävän,
jossa on monta eri vaihetta.
Laadi silloin tehtävälle suunnitelma
ja toimi sen mukaan.

Harjoittele parisi kanssa.
Kuvitelkaa, että tehtävänne on

- yhteinen esitelmä koulussa
- myyjäisten järjestäminen
  tai
- diskon järjestäminen.

a) Valitkaa tehtävä.

b) Tutkikaa kaaviota seuraavalla sivulla.
Harjoitelkaa tehtävän suunnittelua
kaavion mukaan.

c) Leikkaa ja kiinnitä mielestäsi oikea kuva
kaavion jokaisen 4 vaiheen kohdalle.
Saat kuvat opettajalta.

Tee myös harjoituksen sivut 2 ja 3!

Kopiointi sallittu

9. Miten etenet tehtävässä?

1. Selvitän tehtävän ja tavoitteen	2. Teen suunnitelman ja aikataulun	3. Seuraan suunnitelmaani	4. Kun tehtävä on valmis
• Mitä pitää tehdä?	• Mitä välineitä tarvitsen?	• Toimin suunnitelmani mukaan.	• Mikä meni hyvin?
			• Pääsinkö tavoitteeseeni?
	• Mistä aloitan?	• Kysyn, jos en ymmärrä.	
• Mikä on tavoitteeni?			• Teenkö seuraavalla kerralla jotain eri tavalla?
	• Milloin työn täytyy olla valmis?		• Mitä teen ihan lopuksi?

OPIN TAITOJA Lisämateriaali
© 2022 Opike • www.opike.fi
Kopiointi sallittu

9. Miten etenet tehtävässä?

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen suunnitelman tekemistä projektia tai tehtävää varten.

leikkaa laatikot irti

Selvittäminen

Aikatauluttaminen

Varsinainen työskentely

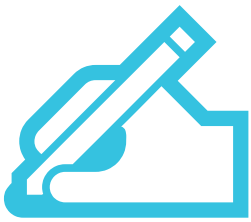

Arviointi

Kopiointi sallittu

10. Hyvät ruokailutavat

Nimi:

TAVOITE:
Syön monipuolisesti ja hyvien ruokatapojen mukaan.

Ruokailu on tärkeä osa päivää.
Se on myös hyvä tauko koulupäivän aikana.
Silloin voi vaihtaa ajatuksia
luokkakavereiden kanssa.

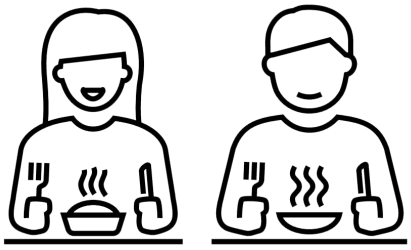

Hyvät ruokailutavat tekevät hetkestä miellyttävän.
Mitä ovat hyvät ruokailutavat?

a) Merkitse rastilla (x) mielestäsi oikea vaihtoehto.

1. Pesen kädet aina ennen ruokailua. ☐
   Käsienpesu on turhaa ennen ruokailua. ☐

2. Otan lautasen täyteen ruokaa. ☐
   Otan ruokaa vain sen verran kuin jaksan syödä. ☐

3. En puhu ruoka suussa. ☐
   Ruoka suussa saa puhua, jos asia on tärkeä. ☐

4. Jos en pidä ruuasta,
   se kannattaa ilmoittaa kuuluvalla äänellä. ☐
   Jos pidän ruuasta,
   sen voi kertoa toisille. ☐

5. Voin lähteä liikkeelle kesken ruokailun, jos en jaksa istua. ☐
   On kohteliasta istua pöydässä ruokailun ajan. ☐

6. Suun voi pyyhkiä lautasliinalla ruokailun aikana. ☐
   Suuta ei voi pyyhkiä lautasliinalla. ☐

7. Ruuasta ja seurasta ei tarvitse kiittää. ☐
   Kiitän ruuasta ja seurasta, kun poistun pöydästä. ☐

b) Keskustelkaa yhdessä vastauksista.

Tee myös harjoituksen sivu 2!

Kopiointi sallittu

10. Hyvät ruokailutavat

Nimi:

TAVOITE:
Syön monipuolisesti ja hyvien ruokatapojen mukaan.

a) Tapahtui ruokalassa

Suunnittele parisi kanssa tai ryhmässä pieni näytelmä jostakin ruokailutilanteesta. Esittäkää se muille.
Voitte keksiä esimerkin edellisestä tehtävästä.

Muut voivat kertoa, käyttäytyikö henkilö tilanteessa oikein vai väärin.

b) Hyvät ruokatavat, ohjeita

- ✔ ***Syö ilman kiirettä.***
- ✔ ***Pureskele ruoka kunnolla. Älä hotki.***
- ✔ ***Seurustele ruokapöydässä rauhallisesti jutellen.***

Keskustelkaa yhdessä.
- Mikä ohje on helppo noudattaa?
- Mitä ohjetta on vaikea noudattaa?
- Mitä seuraa, jos hyviä ruokailutapoja ei noudateta?

c) Keksikää ryhmässä lisää ohjeita ruokapöytään:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Tee myös harjoituksen sivu 2!

○○ Kopiointi sallittu

© 2022 Opike • www.opike.fi

11. Lisää liikettä päivään

Nimi:

TAVOITE:
Liikun riittävästi.

a) Mitä liikuntaa harrastat?

_____

_____

_____

b) Minkä liikuntataidon haluaisit oppia?

_____

Mitä välineitä tarvitset uuden taidon oppimiseksi?

_____

Ota selvää, missä voisit kokeilla uutta taitoa tai lajia.

c) Merkitse taulukkoon aina,
kun tutustuit uuteen taitoon tai lajiin.

Päivä, milloin kokeilin	**Uusi taito tai laji**	**Mielipiteeni kokeilusta**

○○ Kopiointi sallittu

12. Käsitekartta

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen käsitekartan tekemistä.

Käsitekartta on ikään kuin piirroskuva tärkeistä sanoista.
Voit koota käsitekarttaan asioita, joita sinun täytyy oppia ja muistaa.

Käsitekartan avulla on helpompi muistaa asioita ja myös kertoa niistä muille.

Esimerkki käsitekartasta, jossa on tietoa eläimistä .

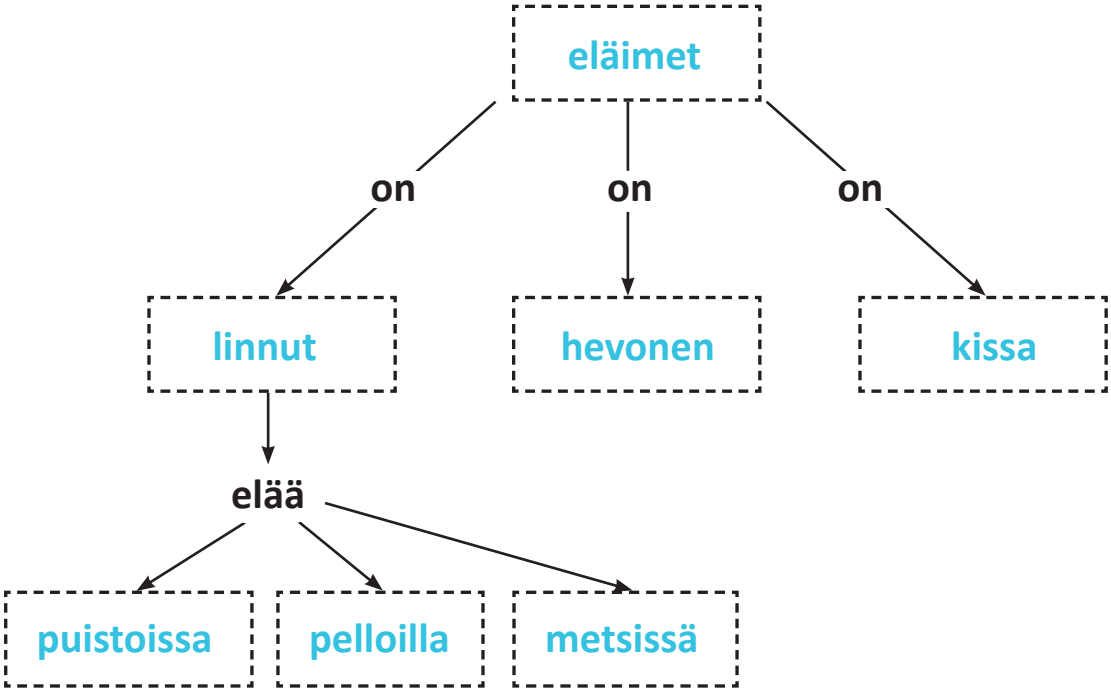

Tee myös harjoituksen sivu 2!

Kopiointi sallittu

12. Käsitekartta

Nimi:

TAVOITE:
Harjoittelen käsitekartan tekemistä.

Lue teksti metsäkauriista.
Tee käsitekartta metsäkauriista
mallin mukaan valmiiseen pohjaan.

Metsäkauris

Metsäkauris kuuluu sorkkaeläimiin.
Urospuolinen metsäkauris
on nimeltään hirvas,
ja naaraspuolinen metsäkauris
on nimeltään vaadin.
Poikasta kutsutaan vasaksi.

Metsäkauriin turkki
on ruskea kesällä ja harmaa talvella.
Vasat ovat ruskeita.

Hirvaalla on sarvet,
jotka se pudottaa syksyllä.
Uudet sarvet kasvavat keväällä.

Metsäkauris elää niityillä ja metsissä.
Se syö kasveja ja puiden silmuja.
Metsäkauriit viihtyvät
myös puutarhoissa,
joissa ne syövät kukkia.
Kaikki puutarhanomistajat
eivät pidä siitä.

lähde: Päivänselvää - Ympäristö- ja luonnontieto (2013)

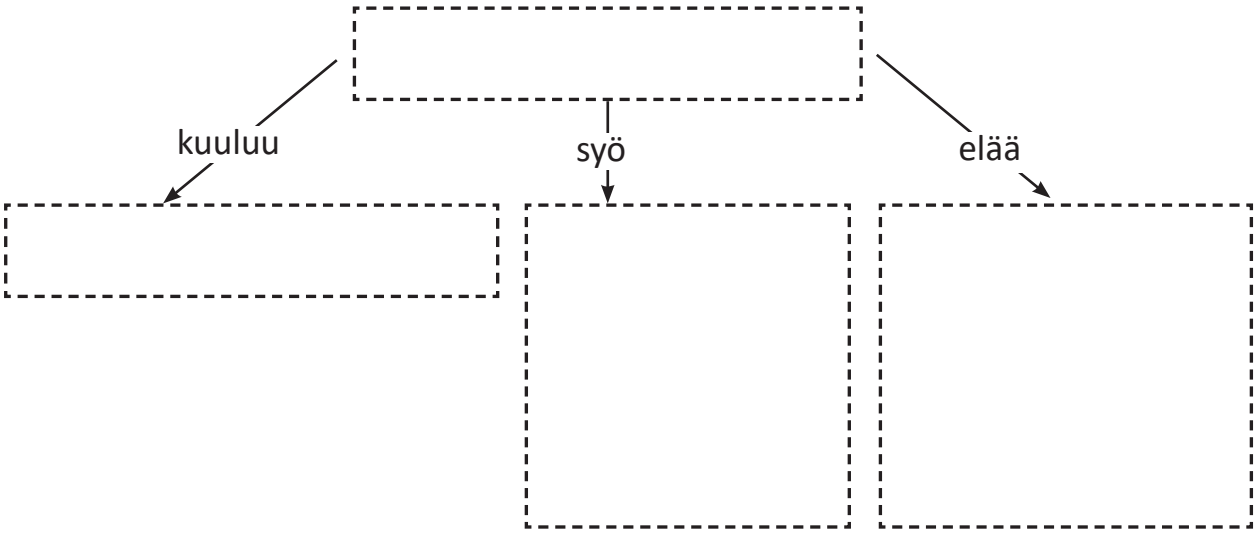

○○ Kopiointi sallittu

13. Hyvä lukutekniikka

Nimi:

TAVOITE:
Opettelen uusia tapoja lukea.

Hyvä lukutekniikka auttaa
painamaan asioita mieleen.
Kun alat opiskella uutta asiaa,
voit kokeilla seuraavaa lukutekniikkaa.

1. SILMÄILE

- Lue otsikot.
- Tutki kuvat ja kuvatekstit.
- Silmäile tummennetut sanat ja tiivistelmät.

Mitä jo tiedän tästä aiheesta?
Mitä kiinnostavaa tässä on?

2. SYVENNY

- Lue teksti huolellisesti ja rauhassa läpi.
- Kuuntele äänite ja katso video, jos tekstiin liittyy myös niitä.
- Selvitä oudot sanat.
- Alleviivaa tärkeät sanat.

Tiivistän tärkeät kohdat esimerkiksi 4 avainsanaksi.

3. MUISTELE

- Lue uudestaan kappale kerrallaan.
- Selitä itsellesi omin sanoin.

Ymmärsinkö tekstin sisällön?
Mitä muistin?

4. KERTAA

- Kertaa koko teksti.
- Käytä apuna otsikoita, avainsanoja ja alleviivauksia.

Palaan tekstiin tauon jälkeen.
Mistä teksti kertoikaan?

○○ Kopiointi sallittu

14. Onnistumisia

Nimi:

TAVOITE:
- Arvioin työskentelyäni ja tavoitteiden saavuttamista.
- Iloitsen onnistumisista.

Onnistumiset voivat olla isoja tai pieniä. Opettaja, kotiväki tai kaverisi voivat kirjata sinun onnistumisiasi.

Pyydä opettajalta uusi pohja, kun tämä tulee täyteen.

Opettajan mainintoja:

..... **pvm:** .....

..... **pvm:** .....

..... **pvm:** .....

Kotiväen mainintoja:

..... **pvm:** .....

..... **pvm:** .....

..... **pvm:** .....

Tee myös harjoituksen sivu 2!

Kopiointi sallittu

© 2022 Opike • www.opike.fi

14. Onnistumisia

Nimi:

TAVOITE:
- Arvioin työskentelyäni ja tavoitteiden saavuttamista.
- Iloitsen onnistumisista.

Kaverin mainintoja:

..... pvm: .....

..... pvm: .....

..... pvm: .....

Omia mainintoja:

..... pvm: .....

..... pvm: .....

.....

..... pvm: .....

○○ Kopiointi sallittu

© 2022 Opike • www.opike.fi